C/2026/2836

26.5.2026

Komisjoni teatis

Suunised veepoliitika raamdirektiivi rakendamiseks lubade andmisel uuteks projektideks ja olemasolevateks tegevusteks eelkõige kaevandussektoris

(EMPs kohaldatav tekst)

(C/2026/2836)

Sissejuhatus

ELi tegevuskavas „RESourceEU“ ([1]) kohustus komisjon esitama „juhenddokumendi, et võimaldada keskkonnalubade andmist, sealhulgas kaevandussektoriga seotud aspekte käsitleva liidu õiguse lihtsamat ja ühtlustatumat rakendamist liikmesriikides“. Käesolevate suuniste eesmärk on aidata vähendada ebakindlust seoses menetluste ja hindamiskriteeriumidega, mida kasutatakse veepoliitika raamdirektiivi ([2]) kohaseks keskkonnamõju hindamiseks.

Algatuse eesmärk on toetada Euroopa üldist vastupanuvõimet, tuginedes tugevale ja selgele veepoliitika õigusraamistikule, Euroopa veekerksuse strateegiale ning liidu eesmärgile vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja energiasüsteemi ümberkujundamise kiirendamiseks vajalike kriitiliste toormete impordist. Praegu avaldab veepoliitika raamdirektiivi ebajärjekindel rakendamine liikmesriikides ja liikmesriikidevaheliselt mõju veekerksusele ning kuludele ja loa saamise tõenäosusele, mis on peamised investeerimisotsuste aluseks olevad kaalutlused eelkõige kriitiliste toormete sektoris, ([3]) mis on määratletud kriitiliste toormete määruses ([4]).

Nimetatud probleemide lahendamiseks uuritakse käesolevates suunistes veepoliitika raamdirektiivi ja selle kahe tütardirektiivi, st põhjaveedirektiivi ([5]) ja keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi ([6]) (mida on viimati muudetud direktiiviga (EL) 2026/805 ([7])) sätteid, millega reguleeritakse uuteks projektideks või tegevusteks lubade andmist.

Juhenddokument põhineb liidu õiguse tõlgendamist käsitleval Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud praktikal, mille kohaselt ei tule tõlgendamisel arvesse võtta mitte ainult normi sõnastust, vaid ka selle konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa õigusnorm on ([8]).

Käesoleva juhenddokumendiga ei asendata, täiendata ega muudeta kõnealuste õigusaktide sätteid ja kohaldatavad õiguslikud kohustused on kehtestatud ainult nende õigusaktidega. Juhenddokumenti ei tohiks vaadelda eraldi, vaid tuleks tõlgendada koostoimes asjakohaste õigusaktidega ning see ei kujuta endast eraldiseisvat allikat. Ainult Euroopa Liidu Kohus on pädev ELi õigust siduvalt tõlgendama.

([1]) „Tegevuskava „RESourceEU“. Kriitiliste toormete strateegia rakendamise kiirendamine, et kohaneda uue reaalsusega“ (COM(2025) 945 final).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

([3]) Mõjuhinnang, mis on lisatud dokumendile „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega sätestatakse kriitiliste toorainete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020“ (SWD(2023) 161 final).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1252, millega sätestatakse kriitiliste toormete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020 (ELT L 1252, 3.5.2024).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. märtsi 2026. aasta direktiiv (EL) 2026/805, millega muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, direktiivi 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest, ning direktiivi 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas (ELT L, 2026/805, 20.4.2026, lk 1–84). Kui hiljutiste muudatustega on kehtivaid sätteid muudetud, käsitletakse üksnes uusi sätteid, kuigi liikmesriikidel on nende ülevõtmiseks veel aega kuni 2027. aasta detsembrini.

([8]) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, KRONE – Verlag, C-65/20, ECLI:EU:C:2021:471, punkt 25.

Käesolevate suuniste eesmärk on vähendada ebakindlust seoses oluliste elementide ja menetlustega, mida kasutatakse veepoliitika raamdirektiivi kohaseks keskkonnamõju hindamiseks. Samuti käsitletakse selles kehtivaid sätteid, mis võimaldavad liikmesriikidel kehtestada väiksemaid keskkonnaalaseid eesmärke juhtudel, kui puuduvad teostatavad meetmed vee hea seisundi saavutamiseks (st puuduvad meetmed olukorra parandamiseks) või kui head seisundit on võimalik saavutada üksnes ebaproportsionaalsete kuludega. See on eriti oluline seoses olemasolevate käitiste või tegevuste lubade pikendamisega. Lisaks sellele on veepoliitika raamdirektiivi, keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi ja põhjaveedirektiivi viimaste muudatustega kehtestatud täiendavad erandi tegemise võimalused, mille kohta on asjakohane anda täiendavaid suuniseid, et tagada nende ühtlustatud rakendamine kõigis liikmesriikides.

Komisjon teeb veepoliitika raamdirektiivi rakendamiseks liikmesriikidega koostööd eelkõige ühise rakendusstrateegia raames, näiteks et vaadata läbi eelnevalt kokku lepitud ühise rakendusstrateegia juhenddokumendid ([9]), ning struktureeritud veeteemaliste dialoogide raames, et kriitiliste toormete projektideks lubade andmisel oleks veepoliitika raamdirektiiviga seotud hindamised tulemuslikumad ja võrreldavamad.

Samu komisjoni tõlgendusi saab *mutatis mutandis* kohaldada ka muude projektide või tegevuste suhtes, sealhulgas nende suhtes, mis on seotud taastuvenergia III direktiivi, ([10]) kiibimääruse ([11]) või nullnetotööstuse määruse ([12]) raames edendatavate strateegiliste sektoritega.

Suunised täiendavad komisjoni käimasolevaid jõupingutusi lubade andmise kiirendamiseks, sealhulgas hiljutist ettepanekut võtta vastu määrus keskkonnamõju hindamise kiirendamise kohta, ([13]) milles on tehtud ettepanek lihtsustatud ja kiirendatud menetluste, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide, digitaliseerimise ja kiiremate menetluste kohta ning strateegiliste sektorite puhul sätete kohta, mis käsitlevad ülekaalukat avalikku huvi, vaikivat nõusolekut ja vaidluste lahendamist.

Kuigi veepoliitika raamdirektiivis on sätestatud neli erinevat seisundi määratlust, st pinnavee *ökoloogiline* ja *keemiline* seisund ning põhjavee *kvantitatiivne* ja *keemiline* seisund, keskendutakse suunistes nii pinna- kui ka põhjavee keemilisele seisundile, kuna enamik raskusi on tekkinud seoses projektidega, mis võivad mõjutada keemilist seisundit.

Suuniste ülesehitus põhineb kaheksal küsimusel, mis käsitlevad raskusi, millest sidusrühmad on teatanud seoses uute lubade või olemasolevate lubade pikendamise taotlustega. Eesmärk on pakkuda lahendusi, lähtudes veepoliitika raamdirektiivi, põhjaveedirektiivi ja keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi eri sätete tõlgendamisest. Eelkõige selgitatakse suunistes liikmesriikide praegust paindlikkust keemilise seisundi ja selle võimaliku halvenemise hindamisel, rõhutades, et veepoliitika raamdirektiivi eesmärgid tuleb saavutada veekogu kui terviku tasandil. Sellega seoses tuuakse suunistes esile asjaolu, et keskkonnakvaliteedi standardite direktiivis on tunnistatud, et teatava kaevandus- või tööstustegevuse puhul ei pruugi olla võimalik vähendada selle heitvees ühe või mitme saasteaine kontsentratsiooni allapoole õigusaktides sätestatud keskkonnakvaliteedi standardi taset, mille tulemusena ületatakse aine keskkonda laskmise koha läheduses praegusi saastekontsentratsioone. Keskkonnakvaliteedi standardite direktiivis on seetõttu ette nähtud, et määratakse nn segunemispiirkonnad, kus aktsepteeritakse seda, et asjaomases aine keskkonda laskmise kohas ületab saasteaine keskkonnakvaliteedi standardi taset, tingimusel et veekogus tervikuna on keskkonnakvaliteedi standardile vastavus tagatud. Suunistes rõhutatakse ka seda, kui oluline on võtta kvaliteedistandardite kehtestamisel või neile vastavuse hindamisel arvesse looduslikke taustkontsentratsioone ja biosaadavust, et vältida tarbetult rangete kvaliteedistandardite kehtestamist ja tagada vastavuse nõuetekohane hindamine.

Lisaks selgitatakse suunistes veepoliitika raamdirektiivi kohaseid lubade andmisega seotud nõudeid, artikli 4 lõike 7 kohast praegust paindlikkust ning hiljuti lisatud artikli 4 lõikeid 7a ja 7b, mida liikmesriigid saavad kasutada sellistele projektidele lubade andmiseks, mis võivad viia veekogu seisundi halvenemiseni. Dokumendis selgitatakse, kuidas seda paindlikkust saab kohaldada, et hõlbustada kaevandus- ja metallitöötlemisprojekte, sealhulgas seoses keemilise seisundi kaudse halvenemisega, korrates samal ajal, et veepoliitika raamdirektiivi ei saa tõlgendada nii, et see lubab saasteainete otseheitest tulenevat veekogu keemilise seisundi halvenemist.

([9]) Veepoliitika raamdirektiiv – Andmekogu.

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. oktoobri 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/2413, millega muudetakse direktiivi (EL) 2018/2001, määrust (EL) 2018/1999 ja direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamisega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (ELT L, 2023/2413, 31.10.2023).

([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/1781, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks ja muudetakse määrust (EL) 2021/694 (ELT L 229, 18.9.2023, lk 1–53).

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1735, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1724 (ELT L, 2024/1735, 28.6.2024).

([13]) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus keskkonnamõju hindamise kiirendamise kohta (COM(2025) 984 final).

Lõpuks selgitatakse suunistes, et olemasoleva tegevuse, sealhulgas kaevandustegevuse puhul võivad lubade läbivaatamisel olla kohaldatavad muud erandid. See tähendab, et kooskõlas artikli 4 lõigetega 4 ja 5 võib teatavatel tingimustel anda tähtajapikenduse kauemaks kui 2027. aastani (kui see on põhjendatud looduslike tingimustega) ja seada 2027. aasta järgseks ajaks väiksemaid keskkonnaalaseid eesmärke.

Suuniste ülesehituse aluseks olevad kaheksa küsimust on järgmised:

1. Kuidas hinnatakse keemilist seisundit seoses seisundi halvenemise ärahoidmisega?

2. Kuidas teevad liikmesriigid pinnavee puhul kindlaks vesikonnaspetsiifilised saasteained ja põhjavee puhul riikliku tähtsusega saasteained?

3. Kuidas saab keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamisel või neile vastavuse hindamisel arvesse võtta looduslikke taustkontsentratsioone ja biosaadavust?

4. Kuidas saab segunemispiirkondade määramine lubade andmist hõlbustada, seadmata ohtu direktiivi üldeesmärgi saavutamist?

5. Mida on veepoliitika raamdirektiivis nõutud seoses lubade andmisega?

6. Millised on direktiiviga ette nähtud paindlikkusmeetmed, et võtta arvesse kestliku majandusarenguga seotud uusi tegevusi?

7. Millised on hiljuti kehtestatud uued erandid ja kuidas saavad need aidata kaevandus- ja metallitöötlemissektorit?

8. Millised muud paindlikkusmeetmed on veepoliitika raamdirektiivis olemas, et tagada võimalus olemasolevate tegevuste ja käitiste lube pikendada/laiendada?

1. **Kuidas hinnatakse keemilist seisundit seoses seisundi halvenemise ärahoidmisega?**

Õigusnormid ja Euroopa Kohtu asjakohane kohtupraktika

Veepoliitika raamdirektiivi 2000/60/EÜ artikli 2 punktid 10 ja 12, artikli 2 punktid 24 ja 25, artikli 4 lõike 1 punkti a alapunkt i ja punkti b alapunkt i, artikli 8 lõiked 1 ja 2 ning II ja V lisa; põhjaveedirektiivi 2006/118/EÜ artikli 3 lõige 1, mida on hiljuti muudetud artikli 3 lõike 1 punktiga c ja artikli 3 uute lõigetega 1a ja 1b ning seonduvate lisadega; keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi 2008/105/EÜ artikli 3 lõige 1a, mida on hiljuti muudetud artikli 3 lõike 1a punktidega iii ja iv ning artikli 3 lõike 1a viimase lõigu ja seonduvate lisadega ning veepoliitika raamdirektiivi artikli 2 punktis 43 sätestatud uue mõistega „veekogu seisundi halvenemine“.

Euroopa Kohtu asjakohane kohtupraktika: 1. juuli 2015. aasta kohtuotsus Weser, C-461/13 ja 28. mai 2020. aasta kohtuotsus Land Nordrhein-Westfalen, C-535/18.

Komisjoni tõlgendus

Pinnavee keemilise seisundi hindamine veepoliitika raamdirektiivi artiklis 4 sätestatud keskkonnaalaste eesmärkide saavutamiseks põhineb vastavusel ELi tasandil kindlaks määratud ainete suhtes kehtestatud kogu ELi hõlmavatele keskkonnakvaliteedi standarditele ja alates 21. detsembrist 2027 ([14]) riiklikele standarditele, mis on kehtestatud selliste ainete suhtes, mille liikmesriigid on kindlaks määranud riikliku tähtsusega saasteainetena ehk nn vesikonnaspetsiifiliste saasteainetena. **Põhjavee keemilise seisundi hindamine** põhineb vastavusel ELi tasandil kehtestatud kvaliteedistandarditele ja liikmesriikide poolt riikliku tähtsusega saasteainetele kehtestatud läviväärtustele. Oluline on märkida, et veepoliitika raamdirektiivi alusel kohaldatakse neid kvaliteedistandardeid veekogu tasandil ja keskkonnakvaliteedi standardid ei pruugi olla automaatselt kohaldatavad heite piirväärtusena üksikute käitiste või tegevuste tasandil.

([14]) Direktiiv (EL) 2026/805. Kui hiljutiste muudatustega on kehtivaid sätteid muudetud, vaadeldakse uusi sätteid, kuigi liikmesriikidel on nende ülevõtmiseks veel aega kuni 2027. aasta detsembrini.

Viidates **ELi ühtlustatud kvaliteedistandarditele ja nõuetele vastavuse tähtaegadele kogu ELis nii pinna- kui ka põhjavees esinevate saasteainete puhul**, ([15]) tuleks arvesse võtta, et pärast keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi ja põhjaveedirektiivi esmast vastuvõtmist võidakse direktiividesse lisatud kogu ELis esinevate saasteainete suhtes kohaldada pikemaid nõuetele vastavuse tähtaegu ja ajalisi erandeid. Nende tähtaegade kokkuvõte on esitatud käesolevate suuniste I lisas.

Veekogu seisundi hindamisel tuginevad liikmesriigid seiretulemustele. Selleks et hinnata seisundi võimalikku halvenemist projekti tagajärjel, tuginevad liikmesriigid modelleerimisele või eksperdihinnangule eeldatava projektijärgse seisundi kohta. Veepoliitika raamdirektiiviga on liikmesriikidele antud **pinna- ja põhjavee seire** puhul võrdlemisi suur kaalutlusõigus, näiteks seoses veekogude võimaliku rühmitamise, vaatluspunktide arvu ja asukoha, seiratavate kvaliteedielementide ja soovitatava seiresagedusega. See võimaldab kohanduda kohalike oludega.

Heale keemilisele seisundile vastavuse hindamine toimub kogu veekogu tasandil, võttes arvesse tulemusi, mis on saadud selles veekogus asuvates tüüpilistes vaatluspunktides, mis on valitud nii, et kajastada kogu koormuse ulatust ja mõju ([16]).

Veepoliitika raamdirektiivi kohaselt vastutavad liikmesriigid selle eest, et määrata veekogud kindlaks iga valgalapiirkonna tunnuste põhjal. Seda tehakse kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi artiklis 2 sätestatud määratluste ([17]) ja veepoliitika raamdirektiivi II lisas esitatud üldeeskirjadega. Veekogude kindlaksmääramise peamine eesmärk on võimaldada seisundi täpset kirjeldamist ja võrdlemist keskkonnaalaste eesmärkidega. Veepoliitika raamdirektiivi kohaselt on pinnaveekogude kindlaksmääramiseks kaks süsteemi (süsteemid A ja B), millest üks põhineb peamiselt suurusel ja teine samaväärse mõjuga paindlikumatel kriteeriumidel ([18]). Põhjavee omaduste tõttu võimaldab veepoliitika raamdirektiiv põhjaveekogumite kindlaksmääramisel suuremat paindlikkust. Kättesaadavad on täiendavad suunised veekogude kindlaksmääramise kohta ([19]). Tuleb märkida, et seda hindamist võib mõjutada veekogu suurus, mille liikmesriigid määravad kindlaks kooskõlas eespool nimetatud eeskirjadega.

Veepoliitika raamdirektiivi eesmärke, sealhulgas artikli 4 lõikes 1 sätestatud seisundi halvenemise ärahoidmise põhimõtet, kohaldatakse veekogude, mitte üksikute käitiste suhtes. Kohtupraktikas on siiski selgitatud, et liikmesriikide kohustus tagada veekogude seisundi halvenemise ärahoidmine hõlmab konkreetseid projekte, milleks võib anda loa, kui see on artiklis 4 sätestatud erandite süsteemi kohaselt nõutav ([20]). Samal ajal järgitakse veepoliitika raamdirektiivis integreeritud lähenemisviisi saastekontrollile. Hinnates uute projektide või uute tegevuste mõju teatava veekogu keemilisele seisundile, peaksid liikmesriigid võtma arvesse **kõiki olemasolevaid reostusallikaid**, mis mõjutavad sama veekogu, ja nende allikate saastuse vähendamise potentsiaali.

See tähendab, et liikmesriigid saavad hõlbustada loa andmist uuele projektile, millega kaasneksid uued heited, vähendades olemasolevate käitiste lubatud heiteid, näiteks nõudes, et kasutataks parimat kättesaadavat heite vähendamise tehnoloogiat. Seda saab teha üksnes juhul, kui asjaomastel asutustel on selge ülevaade kõigist veekogu mõjutavatest tegevustest ning kui on võimalusi nende tegevustega seotud load läbi vaadata ja neid ajakohastada, et vähendada veekogu saasteainekoormust ning võimaldada uuel tegevusel lisanduda ja juhtida samasse veekogusse samu saasteaineid, ilma et see tooks kaasa keemilise seisundi halvenemist. See eeldab vee kvaliteedi üle järelevalvet tegevate ja lubade andmise eest vastutavate eri asutuste vahelist head koostööd ja koordineerimist. Selline koordineerimine on nõutav tööstusheidete direktiivi ([21]) artikli 5 alusel ja kajastub veepoliitika raamdirektiivi artiklis 10. Oluline on märkida, et enamikul juhtudel tehakse tänu tehnoloogia

([15]) Tuleb märkida, et keskkonnakvaliteedi standardite direktiivis ja põhjaveedirektiivis kasutatakse asjakohaste kvaliteedistandardite puhul erinevaid termineid, vastavalt „keskkonnakvaliteedi standardid“ pinnavee puhul ja „kvaliteedistandardid“ põhjavee puhul.

([16]) See tuleneb veepoliitika raamdirektiivi artikli 2 punktides 24 ja 25 sätestatud mõiste „hea keemiline seisund“ määratlusest ning veepoliitika raamdirektiivi V lisa punktides 1.3 ja 2.4 esitatud seiresätetest. Ühise rakendusstrateegia juhenddokumentides nr 7 „Monitoring under the Water Framework Directive“ (Veepoliitika raamdirektiivi kohane seire), nr 15 „Groundwater Monitoring“ (Põhjavee seire), nr 19 „Surface Water chemical monitoring“ (Pinnavee keemiline seire) ja nr 40 „Frequency of chemical monitoring in surface waters“ (Pinnavee keemilise seire sagedus), mis on kättesaadavad circabc portaalis, on välja pakutud üldine metoodiline lähenemisviis veepoliitika raamdirektiivi rakendamise seirele.

([17]) „Pinnaveekogu“ ja „põhjaveekogum“ on määratletud vastavalt veepoliitika raamdirektiivi artikli 2 punktis 10 („„pinnaveekogu“ – eraldiseisev ja oluline pinnaveekogum, nagu näiteks järv, veehoidla, oja, jõgi või kanal, samuti oja, jõe või kanali osa, üleminekuvesi või rannikuveelõik“) ja artikli 2 punktis 12 („„põhjaveekogum“ – piiritletav põhjaveekogum põhjaveekihis või -kihtides“).

([18]) Veepoliitika raamdirektiivi II lisa punkt 1.2.

([19]) Ühise rakendusstrateegia juhenddokument nr 2 „Identification of Water Bodies“ (Veekogude kindlaksmääramine), mis on kättesaadav circabc portaalis, sisaldab konkreetseid praktilisi soovitusi veekogude kindlaksmääramiseks veepoliitika raamdirektiivi alusel.

([20]) C-461/13, punkt 48.

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstus- ja loomakasvatusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

pidevale arengule, mida toetab ka hiljuti loodud tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskus (INCITE), ([22]) ning uuenduslikele toodetele, mida toovad turule ka ELis asuvad osalejad, turul üha enam kättesaadavaks uusi saastuse vähendamise tehnoloogialahendusi, mida saab kasutada olemasolevate käitiste ajakohastamiseks. Sellistest käitistest lähtuvate heidete vähendamine võib omakorda aidata kaasa veepoliitika raamdirektiivi eesmärkide saavutamisele, tekitades samal ajal varu uutest tegevustest tulenevate heidete võimalikuks lisandumiseks, ilma et seisund üldiselt halveneks.

Näited

— Uus kaevandus- või metallitöötlemistegevus peab saama keskkonnaloa, et selle raames oleks lubatud juhtida per- ja polüfluoritud alküülühendeid (PFASid) sisaldavat reovett lähedalasuvasse jõkke. Jõge mõjutavad aga juba muud tööstustegevused, mille raames juhitakse vette teatavas koguses PFASe, mis juba põhjustavad halba seisundit. Selleks et vältida seisundi halvenemist uue tegevuse tagajärjel, võib pädev asutus otsustada olemasolevate tegevuste load läbi vaadata. Need võidi anda kaua aega tagasi, kui PFASide heite vähendamiseks puudusid asjakohased reostuse vähendamise meetodid, ja vahepeal võivad olla kättesaadavaks saanud uued reostuse vähendamise meetodid, mille saaks seega asjaomastesse lubadesse integreerida. Olemasolevatest tegevustest tuleneva PFASide heite vähendamine võib võimaldada uue tegevuse alustamist, ilma et see tooks kaasa veekogu seisundi halvenemist või ohustaks PFASide keskkonnakvaliteedi standarditele vastavust tulevikus.

— Selleks et anda uuele käitisele luba koobalti juhtimiseks konkreetsesse veekogusse, võib pädev asutus muuta teiste koobaltit samasse veekogusse juhtivate käitiste lube, nõudes neilt reoveepuhastuse parandamist, et koguheide (mis sisaldab uuest käitisest tulenevat heidet) ei põhjustaks keemilise seisundi halvenemist.

— Nikli esialgse keskkonnakvaliteedi standardi puhul (kehtestatud 2008. aastal) on võimalus nõuetele vastavus tähtaja pikendamisega 2027. aasta lõpuni edasi lükata. Keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi viimase, 2026. aasta läbivaatamise käigus kehtestatud ajakohastatud (ja rangemale) nikli keskkonnakvaliteedi standardile vastavuse tähtaeg on 22. detsember 2033, mida on võimalik pikendada kuni 22. detsembrini 2039 (või kauemaks, kui seda õigustavad looduslikud tingimused).

2. **Kuidas teevad liikmesriigid pinnavee puhul kindlaks vesikonnaspetsiifilised saasteained ja põhjavee puhul riikliku tähtsusega saasteained?**

Õigusnormid

Hiljuti muudetud veepoliitika raamdirektiivi artikli 2 punkt 30b, hiljuti muudetud põhjaveedirektiivi artikli 3 lõige 1b ja II lisa ning hiljuti muudetud keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi uus II lisa.

Komisjoni tõlgendus

Pinnavee puhul tuleneb vesikonnaspetsiifiliste saasteainete uuest määratlusest, ([23]) et otsuse tegemisel selle kohta, kas teatav saasteaine tuleks määrata vesikonnaspetsiifiliseks saasteaineks ja kehtestada (riiklik) keskkonnakvaliteedi standard, tuleb arvesse võtta kolme elementi. Esimene neist on ruumiline element, st et vesikonna või alamvesikonna tasandil (mitte tingimata ühe veekogu tasandil) tuvastatakse saasteaine olulises koguses vettejuhtimine. Teine on koguseline element, st et saasteaine vettejuhtimine peaks toimuma märkimisväärses koguses. Kolmas on tegeliku riski element, st et sellisest vettejuhtimisest peab tulenema liikmesriigi territooriumil märkimisväärne risk veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu. See tähendab, et liikmesriigid ei pea veepoliitika raamdirektiivi II lisa kohaselt läbi viidud koormuse ja mõju hindamise põhjal määrama teatavat saasteainet vesikonnaspetsiifiliseks saasteaineks, kui seda saasteainet juhitakse kogu vesikonnas vette ainult ebaolulistes kogustes, mis ei põhjusta riski, isegi kui seda juhitakse vette uue tegevuse käigus.

Ka *põhjavee* puhul peavad liikmesriigid vesikonna tasandil valima, milliseid veekogumeid on vaja seirata nende täiendavate riiklike reostusparameetrite suhtes, mis näitavad kohaliku koormuse mõju, mille tõttu on veekogumitel hea keemilise seisundi saavutamata jäämise oht, ja kehtestama vastavalt selliste *riikliku tähtsusega saasteainete* maksimaalsed lubatud läviväärtused.

([22]) Vt Euroopa tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskus | INCITE.

([23]) Vt vesikonnaspetsiifiliste saasteainete uus määratlus veepoliitika raamdirektiivi artikli 2 punktis 30b. Selleks et rakendamist näidete ja parimate tavadega toetada, on olemas mittesiduvad tehnilised suunised keskkonnakvaliteedi standardite tuletamise kohta: Veepoliitika raamdirektiiv – Andmekogu.

Nii vesikonnaspetsiifiliste saasteainete (pinnavesi) kui ka riikliku tähtsusega saasteainete (põhjavesi) suhtes kohaldatakse erinevaid nõuetele vastavuse tähtaegu, mis olenevad ajahetkest, mil asjaomased saasteained on kindlaks määratud. Seetõttu on liikmesriikidel teatav tegutsemisvabadus, et nõuetele vastavust asjakohaste tähtaegade jooksul juhtida (vt näide).

Näited

— Liikmesriigid ei pea määrama koobaltit vesikonnaspetsiifiliseks saasteaineks, kui seda saasteainet juhitakse kogu vesikonnas vette üksnes ebaolulistes kogustes, mis ei põhjusta riski isegi siis, kui seda juhitakse vette uue tegevuse käigus.

Kui liikmesriik on 2022. aastal kindlaks määranud, et arseen on tema põhjavees riikliku tähtsusega saasteaine, ja kehtestanud asjakohase läviväärtuse, tuleb vastavus sellele läviväärtusele saavutada alles 2033. aastaks, st selle vesikonna majandamiskava ([24]) perioodi lõpuks, mis järgneb perioodile, mil riiklik läviväärtus kehtestati. Lisaks on liikmesriikidel võimalus kohaldada ajalist erandit, kui läviväärtust ei ole võimalik 2033. aasta vastavustähtajaks saavutada, ja nad võivad vastavuse saavutamise ühe täiendava vesikonna majandamiskava perioodi võrra, st kuni 2039. aastani edasi lükata (vt põhjavee direktiivi artikli 3 uus lõige 1b). Need nõuetele vastavuse tähtajad ja võimalikud ajalised erandid annavad liikmesriikide pädevatele asutustele ja ettevõtjatele piisava ajavaru asjakohaste meetmete kindlakstegemiseks ja rakendamiseks, et tagada lõpuks vastavus praeguse (ja mõne tulevase) tsükli jooksul kehtestatud läviväärtustele.

3. **Kuidas saab keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamisel või neile vastavuse hindamisel arvesse võtta looduslikke taustkontsentratsioone ja biosaadavust?**

Õigusnormid

Keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi I lisa A osa joonealune märkus 12 ja I lisa B osa punkt 3; põhjaveedirektiivi artikli 2 punkt 5 ning II lisa A ja C osa.

Komisjoni tõlgendus

Looduslike ainete, ([25]) näiteks metallide puhul tuleks arvesse võtta looduslikke taustkontsentratsioone ja biosaadavust, ([26]) et vältida tarbetult rangete kvaliteedistandardite kehtestamist või hinnata nõuetekohaselt vastavust. Õigusaktid võimaldavad liikmesriikidel seda teha nii pinna- kui ka põhjavee puhul.

Pinnavee puhul võetakse ELi tasandil keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamisel **arvesse biosaadavust**. Liikmesriike julgustatakse tegema riiklike keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamisel sama, kui see on asjakohane ([27]). Keskkonnakvaliteedi standarditele vastavuse hindamisel seiratavate kontsentratsioonide põhjal tuleks arvesse võtta **looduslikke tausttasemeid**. Enne mõõdetud kontsentratsioonide võrdlemist pinnavee keskkonnakvaliteedi standarditega võib looduslikud taustkontsentratsioonid neist maha arvata.

Põhjavee puhul tuleb läviväärtuste kehtestamisel võtta arvesse looduslikke tausttasemeid.

Uute projektide puhul peaksid liikmesriigid seetõttu **määrama** enne projekti algust **kindlaks** mõjutatud veekogudes esinevad **looduslikud taustkontsentratsioonid**, kuna need on eri kohtades paratamatult erinevad. Seda tuleks loamenetluses nõuetekohaselt arvesse võtta.

([24]) Liikmesriigid peavad vesikonna majandamiskavad koostama iga kuue aasta järel, määrates kindlaks meetmeprogrammid veepoliitika raamdirektiivi eesmärkide täitmiseks.

([25]) Looduslikke aineid, näiteks metalle, on võimalik avastada ka reostusallika puudumisel. Nende ainete loodusliku esinemise tõttu võivad paljud veeorganismid olla nende suurema kontsentratsiooniga kohanenud ja seetõttu võib nende ainete mõju veeorganismidele olla väiksem.

([26]) Biosaadavust ja seega toksilisust võib oluliselt mõjutada vee keemiline koostis (nt karedus, pH, lahustunud orgaaniline süsinik ja muud vee kvaliteedi parameetrid, mis mõjutavad biosaadavust).

([27]) Selleks et rakendamist näidete ja parimate tavadega toetada, on kehtestatud mittesiduvad tehnilised suunised metallide biosaadavuse ja looduslike taustkontsentratsioonide arvessevõtmise kohta nõuetele vastavuse hindamisel (ühise rakendusstrateegia juhend nr 38 „Technical guidance for EQS for metals“ (Tehnilised suunised metallide keskkonnakvaliteedi standardite kohta), mis on kättesaadav circabc portaalis).

Näited

— Kui pinnavee aluspinnases on niklit, võib kohalikele veekogudele olla iseloomulik selle metalli suhteliselt kõrge looduslik tausttase. Nikli kaevandamisega selles piirkonnas võib kaasneda niklit sisaldava kaevandusreovee juhtimine pinnaveekogudesse. Liikmesriigid võivad nikliga seotud (ELi) keskkonnakvaliteedi standarditele vastavuse hindamisel arvesse võtta nendes veekogudes juba esinevaid looduslikke tausttasemeid. See tähendab, et liikmesriigid võivad loodusliku tausttaseme maha arvata, enne kui nad teevad järelduse selle kohta, kas kontsentratsioonid vastavad kohaldatavale kvaliteedistandardile.

— Põhjavee puhul, kui nikli kaevandamisest mõjutatud põhjaveekogumis on kõrge nikli looduslik tausttase, tuleks seda põhjavee hea keemilise seisundi kindlaksmääramiseks lävieväärtuse kehtestamisel arvesse võtta.

4. **Kuidas saab segunemispiirkondade kasutamine lubade andmist hõlbustada, seadmata ohtu direktiivi üldeesmärgi saavutamist?**

Õigusnormid

Veepoliitika raamdirektiivi artikli 2 punkt 10 ja artikkel 10 ning keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi artikkel 4.

Komisjoni tõlgendus

Kõige lihtsam ja kulutõhusam on kõrvaldada veereostus selle tekkekohas, kui see on võimalik. Tavaliselt on heitvee vettejuhtimise kontrolli süsteemide eesmärk tagada, et saasteainete kontsentratsioon suublas ei ületaks kohaldatavaid kvaliteedistandardeid. Võetakse siiski arvesse, et aine keskkonda laskmise koha lähedal toimub lahjenemine. Seda seetõttu, et teatavatel tööstuslikel tegevusaladel ei pruugi olla võimalik vähendada heitvees ühe või mitme saasteaine kontsentratsiooni allapoole keskkonnakvaliteedi standardite taset, mille tulemusena ületatakse aine keskkonda laskmise koha läheduses praegusi saastekontsentratsioone.

Õigusnormid – eelkõige keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi artikkel 4 – võimaldavad liikmesriikidel määrata aine keskkonda laskmise kohtade kõrval proportsionaalsed segunemispiirkonnad, kus aktsepteeritakse seda, et asjaomasest aine keskkonda laskmise kohast pärit saasteaine ületab keskkonnakvaliteedi standardi taset, tingimusel et veekogu muude (väljaspool segunemispiirkonda asuvate) vaatluspunktide üldised tulemused kinnitavad, et see ei mõjuta ülejäänud pinnaveekogu nõuetele vastavust ja et täidetud on mitu seonduvat kriteeriumi. Seega on segunemispiirkonnad jõuline vahend uute saasteallikatega tegelemiseks. Nagu on selgitatud asjakohastes komisjoni suunistes, ([28]) on segunemispiirkondade kohaldamise eeltingimus tagada, et keemilise seisundi halvenemise ärahoidmiseks võetakse kõik võimalikud leevendusmeetmed, mis ei ole ebaproportsionaalselt kulukad. Minimaalselt tuleb ettevõtjatel selleks järgida tööstusheidete direktiivi alusel kohaldatavaid parimaid olemasolevaid meetodeid ja võimaluse korral rakendada keskkonnakvaliteedi standardite täitmiseks veelgi rangemat heidete kontrolli. Liikmesriikides on paljudes sektorites pikka aega olnud tööstusheidete direktiiviga hõlmatud käitiste heited ja keskkonnakvaliteedi standarditele (mitte)vastavus tihedalt seotud sellega, kuidas loamenetluses seda küsimust lahendatakse. Tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta võimalikku mõju kaitsealadele või tundlikele aladele (nt joogiveealadele).

Kuigi selline lähenemine on õigusaktidega sõnaselgelt ette nähtud üksnes selliste prioriteetsete ainete puhul, mille kohta on ELi tasandil kehtestatud kvaliteedistandard (EQS), peaksid liikmesriigid analoogia alusel kohaldama sama põhimõtet ja seonduvaid kriteeriume punktreostusallikatest lähtuvate vesikonnaspetsiifiliste saasteainete heidete suhtes. Sugugi mitte kõik liikmesriigid ei kasuta ära seda paindlikkust, st võimalust määrata segunemispiirkonnad, kuna see on direktiivis sätestatud üksnes võimalusena („võivad“). See võib takistada uuteks tegevusteks lubade andmist, nimelt juhul, kui kavandatava käitise lähedal asub vaatluspunkt, kus paratamatult registreeritaks uutest heidetest tulenev piirtasemete ületamine.

Näide

— Kui uue kaevandustegevuse tagajärjel võib kaevandusreovee juhtimine lähedalasuvasse pinnaveekogusse viia ühe või mitme saasteaine keskkonnakvaliteedi standardi ületamiseni aine keskkonda laskmise koha läheduses, soovitatakse pädeval asutusel määrata segunemispiirkond, kus nende ainete keskkonnakvaliteedi standardi ületamist ei võeta seisundi hindamisel arvesse või kus seiret ei tehta, tingimusel et tagatakse, et veekogu kui terviku seisund ei halvene.

([28]) Komisjon on rakendamise toetamiseks avaldanud tehnilised suunised segunemispiirkondade kindlaksmääramise kohta vastavalt direktiivi 2008/105/EÜ artikli 4 lõikele 4 (C(2010) 9369).

5. **Mida on veepoliitika raamdirektiivis nõutud seoses lubade andmisega?**

Õigusnormid ja Euroopa Kohtu asjakohane kohtupraktika

Veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõiked 1 ja 7.

Euroopa Kohtu asjakohane kohtupraktika: 1. juuli 2015. aasta kohtuotsus Weser, C-461/13 ja 28. mai 2020. aasta kohtuotsus Land Nordrhein-Westfalen, C-535/18.

Komisjoni tõlgendus

Euroopa Kohus on tõlgendanud veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 1 punkti a alapunkte i–iii nii, et liikmesriigid on kohustatud keelduma – välja arvatud erandi tegemise korral – konkreetseks projektiks loa andmisest, kui see projekt võib halvendada pinnaveekogu seisundit või ohustada vee hea seisundi/potentsiaali saavutamist direktiivis sätestatud kuupäevaks. Veepoliitika raamdirektiiviga ei ole kehtestatud üksikasjalikke menetlusnõudeid seoses uuteks projektideks lubade andmisega (nt loamenetlused jm) ega ette nähtud hindamise üksikasju, nagu teabele esitatavaid nõudeid. Lihtsustamise huvides võiks veepoliitika raamdirektiivi kohased hindamised ühendada ja viia need läbi keskkonnamõju hindamise raames, kus projektide keskkonnamõju tuleb hinnata mitme ELi õigusakti, sealhulgas keskkonnamõju hindamise direktiivi ([29]) ja elupaikade direktiivi ([30]) alusel ([31]).

Kohtupraktikas ([32]) on sedastatud, et sõelumisest või veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 7 kohaldatavuse kriteeriumist võib piisata paljude projektide puhul, mille korral saab halvenemise välistada. Sõelumisega tagatakse, et kavandatava projekti (sealhulgas selle leevendusmeetmete) eeldatav mõju potentsiaalselt mõjutatud veekogudele määratakse kindlaks piisava kindlusega (võttes arvesse ettevaatuspõhimõtet).

Seetõttu peab liikmesriigi pädev asutus enne loa andmist piisava kindlusega veenduma, et projekt ei põhjusta seisundi halvenemist ega sea ohtu hea seisundi/potentsiaali saavutamist. See otsus tuleks teha usaldusväärselt dokumenteeritud tõendite alusel enne projekti algust. Paljudel juhtudel võimaldaks esmane sõelumine üldiselt filtreerida ja välja sõeluda projekte, mis ilmselgelt ei mõjuta veekogu seisundit/potentsiaali.

Kuna projekti sõelutakse ainult kavandamisetapis, kasutatakse sõelumiseks tõenäoliselt eksperdihinnangut, mis põhineb sarnaste varasemate projektide mõjul, ja/või võimaliku mõju modelleerimist. Üksnes selliseid projekte, mille puhul eeldatakse seisundi halvenemist, tuleks enne otsuse tegemist selle kohta, kas projektiks saab loa anda või mitte, põhjalikult hinnata, et kontrollida vastavust veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõikes 7 sätestatud kriteeriumidele.

Näide

— Kui pädev asutus saab järeldada, sealhulgas ettevõtjalt kogutud teabe põhjal, et kavandatav projekt (nt leevendusmeetmete kohaldamise tõttu, mis peaks olema üks selle olemuslikest elementidest) ei põhjusta eeldatavasti seisundi halvenemist ega sea ohtu hea seisundi/potentsiaali saavutamist, ei ole pädeval asutusel vaja veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõikele 7 tugineda ega tõendada, et veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõikes 7 sätestatud tingimused on täidetud, ja projektiks võib loa anda.

6. **Kuidas võetakse direktiivis arvesse kestliku majandusarenguga seotud uusi tegevusi?**

Õigusnormid ja Euroopa Kohtu asjakohane kohtupraktika

Veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõige 7 ja V lisa punkt 1.4.3.

Euroopa Kohtu asjakohane kohtupraktika: 1. juuli 2015. aasta kohtuotsus Weser, C-461/13 ja 28. mai 2020. aasta kohtuotsus Land Nordrhein-Westfalen, C-535/18.

([29]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1–21).

([30]) Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7–50).

([31]) Selleks et rakendamist näidete ja parimate tavadega toetada, on siin esitatud mittesiduv tehniline juhenddokument veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 7 rakendamise kohta.

([32]) Euroopa Kohus on viidanud (esialgsele) hindamisele kui eelnevale sammule (C-535/18: 62018CJ0535).

Komisjoni tõlgendus

Veepoliitika raamdirektiiv võimaldab teha projektide puhul seisundi halvenemise ärahoidmise põhimõttest erandi, tingimusel et a) projekt on eriti tähtis üldiste huvide seisukohalt, b) võetakse kõik otstarbekad meetmed kahjuliku mõju vähendamiseks, c) puuduvad keskkonna seisukohast paremad alternatiivid, mis oleksid teostatavad ega tooks kaasa ebaproportsionaalseid kulusid, ning d) põhjused on vesikonna majandamiskavas konkreetselt esitatud ja selgitatud.

Veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 7 tekstist ilmneb, et liikmesriigid võivad sellele erandile tugineda ega riku seadust, kui nende suutmatus saavutada põhjavee hea seisund või hea ökoloogiline seisund/potentsiaal või vältida *põhjaveekogumite või pinnaveekogude* seisundi halvenemist on seotud loa andmisega kahte liiki projektidele:

a) uued muudatused pinnaveekogu füüsilistes omadustes või uued muudatused põhjaveekogumite tasemes või

b) inimeste uus püsiv arendustegevus.

Mõiste uued „*muudatused pinnaveekogu füüsilistes omadustes*“ ei hõlma selle keemilise seisundi muudatusi punkt- või hajureostusallikate, sealhulgas saasteainete otseheite tõttu. Kui aga need uued füüsilised muudatused muudaksid kaudselt juba olemasolevate saasteainete kontsentratsiooni muudetud veekogus (näiteks segades saastunud setteid, kust pääseksid vette kapseldunud saasteained), tähendaks see kaudset keemilise seisundi halvenemist, mille suhtes saaks erandit kohaldada. Mõiste „*uued muudatused põhjaveekogumite tasemes*“ puhul oleks see nii näiteks juhul, kui selline muudatus tooks kaudselt kaasa kemikaalide eraldumise kivimikihtidest, põhjustades seeläbi seisundi halvenemist või suurendades saastuse kontsentratsiooni.

„*Inimeste uue püsiva arendustegevuse*“ puhul on direktiivi kohaselt lubatud üksnes *pinnavee* seisundi halvenemine väga heast seisundist heasse seisundisse. See tähendab, et erandit ei kohaldata selliste projektide suhtes, mis halvendaksid pinnaveekogu ökoloogilist seisundit allapoole head seisundit. Samuti tähendab see, et erandit ei kohaldata selliste projektide suhtes, mis halvendaksid keemilist seisundit ([33]). Sellele viitab asjaolu, et keemilist seisundit liigitatakse üksnes „heaks“ või „halvaks“ ning puudub „väga hea“ keemiline seisund.

Näited

— Kui samas veekogus tehakse uusi süvendustöid, mille tõttu kerkivad põhjast üles kemikaalid, mida ei ole veeproovide võtmisel varem avastatud, sest need olid settesse mattunud, võib selline keemilise seisundi halvenemine konkreetses pinnaveekogus olla õigustatud, võttes arvesse esmaseks tegevuseks vajalikke füüsilisi töid.

— Kui veevõtt põhjustab põhjavee taseme muutusi, mis kaudselt põhjustavad saasteainete liikvele minekut, võib sellest tulenev keemilise seisundi halvenemine olla õigustatud.

7. **Millised on hiljuti kehtestatud uued erandid ja kuidas saab neid kasutada kaevandus- ja metallitöötlemissektori projektide puhul või muude keemilist seisundit halvendavate projektide puhul?**

Õigusnormid ja Euroopa Kohtu asjakohane kohtupraktika

Hiljuti muudetud veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõiked 7a ja 7b.

Komisjoni tõlgendus

Direktiiviga (EL) 2026/805 on kehtestatud kaks uut erandit, et hõlmata lühiajalist mõju veekogudele ja keemilise seisundi halvenemist saasteainete ümberpaiknemise tõttu, ilma et saastus üldiselt suureneks. Need erandid on kehtestatud liikmesriikide praktiliste rakendamiskogemuste põhjal, et vähendada halduskoormust ja hõlbustada projektideks lubade andmist, isegi kui need projektid põhjustavad keemilise seisundi mõningast halvenemist. Uued erandid hõlbustavad eelkõige uuteks kaevandus- või metallitöötlemisprojektideks lubade andmist.

([33]) Veepoliitika raamdirektiivi kohase ühise rakendusstrateegia raames on välja töötatud mittesiduvad suunised (juhenddokument nr 36 „Exemptions to the Environmental Objectives according to Article 4(7)“ (Artikli 4 lõike 7 kohased erandid keskkonnaalastest eesmärkidest).

Lihtsustatud menetluseks selliste projektide puhul, millel on veekogudele üksnes lühiajaline mõju, ei ole nõutav, et projektid või tegevused oleksid „*eriti tähtsad üldiste huvide seisukohalt*“ ja et nende eesmärke ei oleks võimalik saavutada „*muude vahenditega, mis oleksid keskkonna seisukohalt oluliselt paremad*“. Kui esmasest usaldusväärsest hindamisest (sõelumine) ei tulene teisiti, võib uue projekti alustamise otsuse teha, kui leitakse, et selle negatiivne mõju veekogule ei kesta kauem kui üks aasta (st kui see mõjutab keemilisi või füüsikalis-keemilisi elemente) või kolm aastat (st kui see mõjutab bioloogilisi kvaliteedielemente). Projekti elluviimise alustamisena tuleks mõista tööde füüsilist algust. Vajalik on järelkontroll, et kinnitada mõju lühiajalisust. Kasutada võib olemasolevat seirekorda, mis on kehtestatud vastavalt veepoliitika raamdirektiivi V lisale. Üksnes juhul, kui olemasolev seirekord ei pruugi olla piisav, tuleks sellele lisada täiendav sihtotstarbeline seire.

Teine lihtsustatud menetlus, mille puhul ei ole samuti nõutav, et projektid või tegevused oleksid „*eriti tähtsad üldiste huvide seisukohalt*“, ***puudutab*** konkreetseid projekte või tegevusi, mis võivad põhjustada veekogu ***keemilise seisundi halvenemist olemasoleva saastunud vee või setete*** (st mitte uute heidete) ***ümberpaigutamise tõttu*** pinnaveekogust samasse või teise pinnaveekogusse või põhjaveekogumist pinnaveekogusse, põhjustamata saasteainekoormuse netokasvu ja eeldusel, et teatavad tingimused on täidetud. Ümberpaigutamise suhtes tuleks kohaldada eelnevat reguleerimist või luba ning seda tuleks kasutada olukorras, kus tehnilise teostatavuse või ebaproportsionaalsete kuludega seotud põhjustel ei ole keskkonna seisukohalt oluliselt paremaid võimalusi. Tuleks võtta kõik otstarbekad meetmed, eelkõige vee ja setete puhastamine (kui see on teostatav), et minimeerida mõju suublale ning vältida üldise ohu suurenemist inimeste tervisele ja keskkonnale. Ümberpaigutamine võib mõjutada üksnes suublaid, mis juba ei ole enamiku ümberpaigutatavate saasteainete, eelkõige kõige püsivamate ja bioakumuleeruvate ümberpaigutatavate saasteainete poolest heas keemilises seisundis, ning nende saasteainete ümberpaigutamise tagajärjel eeldatavasti ei lange suubla ökoloogiline seisund või potentsiaal madalamasse klassi. Lisaks peaks ümberpaigutamine olema keelatud joogiveevõtukohtade ümber ega tohiks suurendada joogivee tootmiseks vajalike puhastustoimingute ulatust.

See erand peaks hõlbustama projekte, milleks on vajalik saastunud setete või vee liigutamine veekogudes või nende vahel. Seega võimaldab see erand liikmesriikidel anda loa projektideks, mis varem ei kuulunud artikli 4 lõike 7 kohaldamisalasse.

Näited

— Uut sätet lühiajalise mõju kohta saaks kasutada ehitus- ja/või hooldustööde hõlbustamiseks, sealhulgas selliste kaevandusprojektide kontekstis (nt sild üle veetee, üleujutuste eest kaitsev taristu, kestlikud elamuprojektid jne), mis mõjutavad pinnaveekogu keemilisi ja füüsikalis-keemilisi kvaliteedielemente ning ökoloogilisi kvaliteedielemente üksnes lühikese aja jooksul, eeldusel et eespool kirjeldatud õiguslikud tingimused on täidetud. See võib olla asjakohane ka uurimistegevuse hindamisel või ainult lühiajalise mõjuga uue tehnoloogia katsetamisel. Pädev asutus võib seda erandit kohaldada, kui ta leiab usaldusväärse eelhindamise põhjal (mis põhineb näiteks varasematel kogemustel sarnaste projektidega, eksperdihinnangul või modelleerimisel), et negatiivset lühiajalist mõju ei ole enam võimalik tuvastada ühe aasta möödudes või – bioloogiliste kvaliteedielementide puhul – maksimaalselt kolme aasta möödudes projekti elluviimise alustamisest.

— Uus säte saastuse ümberpaigutamise kohta võiks võimaldada uute elamute ehitamist, kaevandusprojekte või tööstusrajatiste ehitamist tugevalt saastunud piirkondades, kus näiteks tuleb võtta juba reostunud põhjavett ja juhtida see lähedalasuvasse pinnaveekogusse, muu hulgas tingimusel, et suublas ei põhjustata saastekoormuse netokasvu. Nagu eespool märgitud, ei nõua selle erandi raames ette nähtud lihtsustatud menetlus, et projekt või tegevus tunnistataks eriti tähtsaks üldiste huvide seisukohalt. Pädev asutus peab siiski tagama, et ümberpaigutatava vee või ümberpaigutatavate setete koostis on teada, ning veenduma, et suubla on enamiku ümberpaigutatavate saasteainete, eelkõige kõige püsivamate ja bioakumuleeruvamate saasteainete poolest juba halvas keemilises seisundis.

— Süvendamisel välja kaevatud setete juhtimisel ühest veekogust teise võib toimuda ka saastunud setete liikumine ühest pinnaveekogust (või selle osast) teise, hoolimata saasteainete vettejuhtimisest. See on oluline näiteks sadamaaladel, kus selline tegevus toimub korrapäraselt. See on võimalik, kui suubla on enamiku ümberpaigutatavate saasteainete poolest juba halvas keemilises seisundis.

— Veel üks näide selliste projektide/tegevuste kohta, mille suhtes võib kohaldada seda erandit, on põhjaveekogumi puhastamine pärast kaevanduse sulgemist, mille korral pumbatakse saastunud vesi välja, võimaluse korral puhastatakse ja seejärel juhitakse lähedalasuvasse pinnaveekogusse. See on võimalik, kui suubla on enamiku ümberpaigutatavate saasteainete poolest juba halvas keemilises seisundis.

8. **Milliseid muid võimalusi pakub veepoliitika raamdirektiiv olemasolevate tegevuste ja käitiste lubade pikendamiseks/laiendamiseks?**

Õigusnormid

Veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõiked 4 ja 5, artikkel 10 ning artikli 11 lõiked 3 ja 5.

Komisjoni tõlgendus

Veepoliitika raamdirektiivi artikli 11 kohaselt peavad liikmesriigid kehtestama veekogusid mõjutavate tegevustega seotud kohustuslike kontrollimeetmete loetelu, et saavutada vastavus direktiivi eesmärkidele.

See hõlmab näiteks seda, et liikmesriigid peavad kehtestama üldistel siduvatel eeskirjadel põhineva eelneva reguleerimise, eelloa või registreerimise süsteemi, et kontrollida punktreostusallikatest (nt konkreetsed tööstuskäitised) lähtuvat heidet, mis võib põhjustada pinnaveereostust.

Veepoliitika raamdirektiivi artiklis 11 on nõutud ka nende kontrollimeetmete korrapärast läbivaatamist ja ajakohastamist. Lisaks sellele on lubade ajaline kehtivus sageli piiratud ja need tuleb pikendamisel läbi vaadata.

Olemasoleva loa sellise läbivaatamise või ajakohastamise korral ei ole veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 7 kohaselt vaja põhimõtteliselt taotleda uut eelluba, kuna tegevus juba toimub ning oli selle esmakordsel alustamisel õigustatud ja lubatud.

Üksnes juhul, kui tegevust muudetakse või laiendatakse nii, et see võib kaasa tuua veekogu seisundi halvenemise, võib olla vajalik selline eelluba kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõikega 7. Nii nagu ka uued projektid või tegevused, võib olemasolevate tegevuste muutmine või laiendamine mõjutada pinnaveekogude seisundit (nt heitmete kaudu) või põhjaveekogumite seisundit (nt taseme muutumise kaudu, mis halvendab põhjavee kvantitatiivset ja/või keemilist seisundit). Nagu kõigi tegevuste puhul, mille suhtes kohaldatakse veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõiget 7, peab pädev asutus kindlaks tegema, kas muudatused võivad seisundit halvendada, mistõttu peavad need olema veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 7 kohaselt õigustatud. Seda võib hinnata esmase hindamise ehk sõelumise teel.

See on kooskõlas komisjoni hiljutise ettepanekuga lubade andmise kohta, ([34]) milles on täpsustatud menetlust, mida tuleb olemasoleva tegevuse muutmisel või laiendamisel järgida.

Kokkuvõttes kohaldatakse selliste olemasolevate tegevuste suhtes, mis ei hõlma olulisi uusi töid, veepoliitika raamdirektiivi artikli 11 lõikes 3 nõutud korrapärast kontrolli, ilma et oleks vaja täiendavat luba veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 7 alusel.

Lisaks, kui veekogu mõjutab olemasolev tegevus, mis takistab hea seisundi, sealhulgas keemilise seisundi saavutamist, võivad pädevad asutused kasutada artikli 4 lõike 4 kohaseid ajalisi erandeid või erandit, mis võimaldab seada väiksemad keskkonnaalased eesmärgid (artikli 4 lõige 5), tingimusel et järgitakse selle sätte kriteeriume. Lubade läbivaatamisel ja võimalikul ajakohastamisel tuleb arvesse võtta, kas selliste erandite lubamise kriteeriumid on endiselt täidetud.

Eelkõige võib pädev asutus artikli 4 lõike 4 kohaselt jaotada keskkonnaalaste eesmärkide saavutamiseks vajalike meetmete rakendamise mitmesse vesikonna majandamiskava tsüklisse kuni 2027. aasta lõpuni ([35]). Kui aga tähtajapikendus põhineb looduslikel tingimustel, ([36]) st kui on võimalik tõendada, et kõik hea seisundi saavutamise meetmed on võetud, kuid loodusel kulub taastumiseks rohkem aega, võib tähtajapikendust anda ka kauemaks kui 2027. aastani. Ainult 2013. või 2026. aastal kehtestatud kvaliteedistandardite puhul võib tähtajapikendus kehtida kuni kahe täiendava vesikonna majandamiskava tsükli (2013. aastal kehtestatud kvaliteedistandardite puhul) või kuni ühe täiendava vesikonna majandamiskava tsükli (2026. aastal kehtestatud kvaliteedistandardite puhul) jooksul, seega vastavalt 2039. või 2045. aasta lõpuni.

([34]) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus keskkonnamõju hindamise kiirendamise kohta (COM(2025) 984 final).

([35]) Veepoliitika raamdirektiivi artikli 11 lõike 8 kohaselt tuleb kõik ajakohastatud programmi alusel kehtestatud uued või läbivaadatud meetmed rakendada kolme aasta jooksul alates nende kehtestamisest (näiteks iga tsükli keskpaigaks), kuid mõju võib ilmneda alles hiljem (näiteks kui tähtajapikendus põhineb tehnilisel teostatavusel ja tuleb teha uuring, tuleks uuringut alustada tsükli keskel, kuid tulemused võidakse saada alles tsükli hilisemas etapis).

([36]) Veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 4 kohaselt võivad liikmesriigid lükata nõuetele vastavuse 2027. aasta lõpuni edasi tehnilise teostatavuse, ebaproportsionaalsete kulude või looduslike tingimustega seotud põhjustel; looduslike tingimuste puhul võib nõuetele vastavust veelgi rohkem edasi lükata, st juhul, kui kõik vajalikud meetmed on kehtestatud, kuid looduse taastumine võtab rohkem aega.

Lisaks võivad liikmesriigid veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 5 kohaselt püüda saavutada veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 1 alusel konkreetsete veekogude jaoks seatud eesmärkidest leebemaid keskkonnaalaseid eesmärke, kui need veekogud on inimtegevusest nii mõjutatud või kui nende looduslik seisund on selline, et nimetatud eesmärkide saavutamine oleks võimatu või ebaproportsionaalselt kulukas, tingimusel et nad on siiski kehtestanud kõik teostatavad ja mitte ebaproportsionaalselt kulukad meetmed edasise halvenemise minimeerimiseks. See tähendab, et pädev asutus on kõigi asjaomast veekogu mõjutavate tegevuste puhul taganud, et load vaadatakse korrapäraselt läbi ja vajaduse korral neid ajakohastatakse kooskõlas parimate olemasolevate meetoditega ning et rakendatakse kõiki leevendusmeetmeid, mis ei ole ebaproportsionaalselt kulukad. Arvesse tuleb võtta ka veepoliitika raamdirektiivi artikli 10 kohast kombineeritud lähenemisviisi nõuet ainete pinnavette juhtimise korral, mille kohaselt peavad pädevad asutused tagama parimate olemasolevate meetodite kasutamise ning vastavuse kõigile kvaliteedieesmärkidele ja -standarditele, mis on kehtestatud muude asjakohaste ELi õigusaktidega, ning kehtestama vajaduse korral rangema heidete kontrolli.

Sellega seoses tuleb märkida, et mõned üldlevinud püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained, näiteks elavhõbe, võivad veekogudes esineda varasema tegevuse tagajärjel (jääkreostus). Kui jääkreostuse kõrvaldamine ei ole võimalik või on ebaproportsionaalselt kulukas, võib kohaldada veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõiget 5.

Kokkuvõtteks võib märkida, et olemasoleva tegevuse, sealhulgas kaevandustegevuse puhul võivad lubade läbivaatamisel olla kohaldatavad muud erandid. See tähendab, et teatavatel tingimustel võib anda tähtajapikenduse kauemaks kui 2027. aastani (kui see on põhjendatud looduslike tingimustega) ja seada pärast 2027. aastat väiksemaid keskkonnaalaseid eesmärke. Kättesaadavad on täiendavad suunised ([37]).

Näited

— Liikmesriik on kehtestanud meetmed, et peatada või oluliselt vähendada toitainete heidet või kadu, mis on seotud kaevandustegevusega (nt tagades, et asjaomane luba sisaldab sellega seotud nõudeid). Võttes aga arvesse looduslikeks protsessideks vajalikku aega, ei pruugi meetmed olla piisavad, et võimaldada mõjutatud veekogudel 2027. aastaks taastuda. Liikmesriigid taotlevad asjakohases vesikonna majandamiskavas tähtajapikendust kooskõlas artikli 4 lõikega 4 ning esitavad kokkuvõtte võetud meetmetest ja nende rakendamise ajakava. Meetmed vaadatakse pidevalt läbi, et tagada nende tulemuslikkus, ja edasistes vesikonna majandamiskavades hinnatakse täiendava tähtajapikenduse vajadust.

— Olemasoleva kaevandustegevuse käigus juhitakse vette hõbedat, mille suhtes on 2026. aasta läbivaatamise käigus kehtestatud kvaliteedistandard, millele vastavuse tähtaeg on 2039. aasta. Kui pädev asutus teeb kindlaks, et tehnilise teostatavuse või ebaproportsionaalsete kulude tõttu ei ole kvaliteedistandardit võimalik selleks tähtajaks saavutada, võib pädev asutus kooskõlas artikli 4 lõikega 4 lükata nõuetele vastavuse tähtaja edasi kuni 2045. aastani.

— Pinnaveekogu mõjutab elavhõbeda jääkreostus ja puudub tehniliselt teostatav meede keskkonnakvaliteedi standardite täitmiseks 2027. aastaks. Kontsentratsioonid vähenevad aeglaselt, jõudes madalamale tasemele (tublisti pärast 2027. aastat) tulenevalt hajumisest ja lahjenemisest eeldatavasti vähem saastunud vihmaveega, muu hulgas tänu ülemaailmsetele ja ELi jõupingutustele CO_2 heite vähendamiseks ning Minamata konventsiooni ja elavhõbedat käsitlevate ELi õigusaktide alusel tehtavale tööle. Veekogu puhastamiseks ei pruugi olla alternatiivseid meetmeid või sellised meetmed võivad olla ebaproportsionaalselt kulukad. Sellisel juhul peaks liikmesriik kaaluma artikli 4 lõikele 5 tuginemist ja kehtestama elavhõbeda suhtes väiksema keskkonnaalase eesmärgi, püüdes saavutada ainult võimalikult hea seisundi.

— Olemasolev kriitiliste toormete kaevandus või tööstustegevus on toiminud aastakümneid, avaldades teatavat mõju pinnaveekogu heale keemilisele seisundile. Tegevust reguleeriva loaga juba tagatakse, et ettevõtja rakendab parimaid olemasolevaid meetmeid asjaomasesse veekogusse juhitava heite vähendamiseks (või kui see on asjakohane, et ettevõtja on täitnud asjaomase piirkonna seisundi parandamise kohustuse, mis tuleneb varasemast tegevusest), ja pädev asutus leiab, et heite täiendavaks vähendamiseks tasemeni, millega on võimalik tagada vastavus kehtivatele keskkonnakvaliteedi standarditele, ei ole võimalik kehtestada täiendavaid meetmeid, mis oleksid teostatavad ega oleks ebaproportsionaalselt kulukad. Liikmesriigid peaksid kaaluma artikli 4 lõikele 5 tuginemist ja kehtestama kõnealuste saasteainete suhtes väiksema keskkonnaalase eesmärgi, püüdes saavutada ainult võimalikult hea seisundi. Meetmed vaadatakse pidevalt läbi, et tagada nende tulemuslikkus, ja edasistes vesikonna majandamiskavades hinnatakse täiendava tähtajapikenduse vajadust.

([37]) Veepoliitika raamdirektiivi kohase ühise rakendusstrateegia raames on välja töötatud mittesiduvad suunised (Juhenddokument keskkonnaalastest eesmärkidest tehtavate erandite kohta. Juhenddokument nr 20 – Euroopa Liidu Väljaannete Talitus).

— Olemasolev kaevandus mõjutab oma reoveeheidetega lähedalasuvat pinnaveekogu. Veekogu suhtes kohaldatakse veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 5 kohast erandit. Kaevandustegevuse laiendamise eesmärgil vaadatakse luba läbi. Pärast algse loa andmist on välja töötatud uus reoveepuhastustehnoloogia. Selleks et laiendamine ei põhjustaks mõjutatud veekogude seisundi võimalikku halvenemist, tuleb luba ajakohastada, et lisada uuel tehnoloogial põhinevad täiendavad leevendusmeetmed. Kui selle tulemusel jääb seisund halvenemata, ei ole kaevanduse laiendamise suhtes vaja artikli 4 lõiget 7 kohaldada. Lisaks vastab uue tehnoloogia kaasamine artikli 4 lõikes 5 sätestatud nõudele tagada parima võimaliku seisundi saavutamine.

Lisa A osa. ELi tasandil probleemsed põhjavee saasteained

Nõuetele vastavuse tähtaeg – võimalik ajaline erand veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 4 alusel

Kande number põhjaveedirektiivi I lisas	Aine nimetus	Nõuetele vastavuse kuupäev	Võimalik tähtajapikendus
1	Nitraadid	2015	2027
2	Pestitsiidide toimeained, sealhulgas nende asjakohased metaboliidid, lagunemis- ja reaktsioonisaadused	2015	2027
3	Per- ja polüfluoritud alküülühendid (PFAS)	2039	2045
4	Karbaamasepiin	2039	2045
5	Sulfametoksasool	2039	2045
6	Primidoon	2039	2045
7	Pestitsiidide mitteasjakohased metaboliidid	2039	2045
8	Trikloroetüleen ja tetrakloroetüleen (kahe aine summa)	2039	2045

Lisa B osa. Prioriteetsed ained pinnaveekogudes

Nõuetele vastavuse tähtaeg – võimalik ajaline erand veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõike 4 alusel

Kande number keskkonna-kvaliteedi standardite (EQS) direktiivi I lisas	Aine nimetus	Nõuetele vastavuse kuupäev	Võimalik tähtajapikendus
(1)	Alakloor	Kantud vesikonnaspetsiifiliste saasteainete loetellu 2015 (kui on liikmesriigis olemas)	2027
(2)	Antratseen	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS = 2021	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS = 2033
(3)	Atrasiin	Kantud vesikonnaspetsiifiliste saasteainete loetellu 2015 (kui on liikmesriigis olemas)	2027
(4)	Benseen	2015	2027
(5)	Bromodifenüüleetrid	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2013) = 2021 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2013) = 2033 Muudetud EQS (2026)= 2039
(6)	Kaadmium ja selle ühendid (olenevalt vee karedusklassist)(9)	2015	2027
(6a)	Süsiniktetrakloriid	Kantud vesikonnaspetsiifiliste saasteainete loetellu 2015 (kui on liikmesriigis olemas)	2027
(7)	C_{10-13}-kloroalkaanid	2015	2027
(8)	Kloorfenvinfoss	Kantud vesikonnaspetsiifiliste saasteainete loetellu 2015 (kui on liikmesriigis olemas)	2027
(9)	Kloropürifoss (etüülkloropürifoss)	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2013) = 2021 Muudetud EQS (2026)= 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2013) = 2033 Muudetud EQS (2026) = 2039
(9a)	Tsüklodieenpestitsiidid: aldriin dieldriin endriin isodriin	2015	2027
(9b)	DDT kokku	2015	2027
	para-para-DDT	2015	2027
(10)	1,2-dikloroetaan	2015	2027
(11)	Diklorometaan	2015	2027
(12)	Di(2-etüülheksüül)ftalaat (DEHP)	2015	2027
(13)	Diuroon	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2039
(14)	Endosulfaan	2015	2027

Kande number keskkonna-kvaliteedi standardite (EQS) direktiivi I lisas	Aine nimetus	Nõuetele vastavuse kuupäev	Võimalik tähtajapikendus
(15)	Fluoranteen	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2013) = 2021 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2013) = 2033 Muudetud EQS (2026) = 2039
(16)	Heksaklorobenseen	2015	2027
(17)	Heksaklorobutadieen	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2039
(18)	Heksaklorotsükloheksaan	2015	2027
(19)	Isoproturoon	2015	2027
(20)	Plii ja selle ühendid	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2013) = 2021	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2013) = 2033
(21)	Elavhõbe ja selle ühendid	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2039
(22)	Naftaleen	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2013) = 2021	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2013) = 2033
(23)	Nikkel ja selle ühendid	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2013) = 2021 Muudetud EQS (2026)= 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2013) = 2033 Muudetud EQS (2026) = 2039
(24)	Nonüülfenoolid (4-nonüülfenool)	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2039
(25)	Oktüülfenoolid (4-(1,1',3,3'-tetrametüülbutüül)fenool)	2015	2027
(26)	Pentaklorobenseen	2015	2027
(27)	Pentaklorofenool	2015	2027
(28)	Polüaromaatsed süsivesinikud	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2013) = 2021 Muudetud EQS (2026)= 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2013) = 2033 Muudetud EQS (2026) = 2039
	Benso[a]püreen	Sama	Sama
	Benso[b]fluoranteen	Sama	Sama
	Benso(k)fluoranteen	Sama	Sama
	Benso[g,h,i]perüleen	Sama	Sama
	Indeno[1,2,3-c,d]püreen	Sama	Sama
	Krüseen	2039	2045
	Benso[a]antratseen	2039	2045
	Dibens[a,h]antratseen	2039	2045
	Fluoranteen	2039	2045

Kande number keskkonna-kvaliteedi standardite (EQS) direktiivi I lisas	Aine nimetus	Nõuetele vastavuse kuupäev	Võimalik tähtajapikendus
(29)	Simasiin	Kantud vesikonnaspetsiifiliste saasteainete loetellu 2015 (kui on liikmesriigis olemas)	2027
(29a)	Tetrakloroetüleen	2015	2027
(29b)	Trikloroetüleen	2015	2027
(30)	Tributüültina ühendid([18]) (tributüültina katioon)	Esialgne EQS = 2015 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2039
(31)	Triklorobenseenid	Kantud vesikonnaspetsiifiliste saasteainete loetellu 2015 (kui on liikmesriigis olemas)	2027
(32)	Triklorometaan	2015	2027
(33)	Trifluraliin	2015	2027
(34)	Dikofool	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2039 Muudetud EQS (2026) = 2039
(35)	Perfluorooktaansulfoonhape (PFOS) ja selle derivaadid	2027	2039
(36)	Kinoksüfeen	2027	2039
(37)	Dioksiinid ja dioksiinisarnased ühendid	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2039 Muudetud EQS (2026) = 2039
(38)	Aklonifeen	2027	2039
(39)	Bifenoks	2027	2039
(40)	Tsübutriin	2027	2039
(41)	Tsüpermetriin	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2039 Muudetud EQS (2026) = 2039
(42)	Diklorofoss	2027	2027
(43)	Heksabromotsüklododekaan (HBCDD)([24])	Esialgne EQS = 2027 Muudetud EQS (2026) = 2033	Esialgne EQS = 2039 Muudetud EQS (2026) = 2039
(44)	Heptakloor ja heptakloorepoksiid	2027	2039
(45)	Terbutriin	2027	2039
(46)	17-α-etinüülöstradiool (EE2)	2039	2045
(47)	17-β-östradiool (E2)	2039	2045
(48)	Atseetamipriid	2039	2045
(49)	Asitromütsiin	2039	2045
(50)	Bifentriin	2039	2045
(51)	Bisfenool A (BPA)	2039	2045
(52)	Karbaamasepiin	2039	2045
(53)	Klaritromütsiin	2039	2045

Kande number keskkonna-kvaliteedi standardite (EQS) direktiivi I lisas	Aine nimetus	Nõuetele vastavuse kuupäev	Võimalik tähtajapikendus
(54)	Klotianidiin	2039	2045
(55)	Deltametriin	2039	2045
(56)	Diklofenak	2039	2045
(57)	Erütromütsiin	2039	2045
(58)	Esfenvaleraat	2039	2045
(59)	Östroon (E1)	2039	2045
(60)	Glüfosaat	2039	2045
(61)	Ibuprofeen	2039	2045
(62)	Imidaklopriid	2039	2045
(63)	Nikosulfuroon	2039	2045
(64)	Permetriin	2039	2045
(65)	Per- ja polüfluoroalküülained (PFAS) – 25 aine summa	2039	2045
(66)	Hõbe	2039	2045
(67)	Tiaklopriid	2039	2045
(68)	Tiametoksaam	2039	2045
(69)	Triklosaan	2039	2045
(70)	Käesolevas tabelis loetletud pestitsiidide toimeainete summa	2039	2045